Technische vragen voor de Raadscommissie van 11 maart 2021, agendapunt over coronadebat

Vragen van : ChristenUnie
aan wethouder : Walters
over : corona problematiek

Landelijk is een tendens te zien dat door de coronacrisis meer prostituees willen stoppen met het verkopen van seks.

De ChristenUnie is daar zeer verheugd over.

1. Welke informatie is bij u bekend over het aantal mensen in Hilversum en/of de regio dat in coronatijd is uitgestapt of wil uitstappen?

2. Hoeveel mensen hebben in Coronatijd gebruik gemaakt van een uitstapprogramma? Is daar ook in onze regio sprake van een stijging?

3. Hoe is de financiële situatie van de mensen die willen uitstappen? Hebben zij de mogelijkheid van een uitkering?

4. Is er voldoende budget beschikbaar voor een eventuele toename van uitstapprogramma's?

5. Welke mogelijkheden ziet u in het kader van het Hilversumse Covidplan voor mensen die wel willen uitstappen maar daarin belemmerd worden om financiële redenen?

(deze vraag is uiteraard ook voor de commissiebehandeling)

met vriendelijke groet,

Aafke Vreugdenhil

Conceptantwoord -penvoerder is Marc Dols, 06-40624595

1. **Welke informatie is bij u bekend over het aantal mensen in Hilversum en/of de regio dat in coronatijd is uitgestapt of wil uitstappen?**
   Dit is lastig te zeggen, want sommige mensen stappen zelfstandig uit – bijvoorbeeld zij die recht hebben op een uitkering of een redelijke positie op de arbeidsmarkt. Over deze groep zijn geen gegevens bekend. Er zijn drie zorg- en hulpverleningsorganisaties die uitstapprogramma's aanbieden in de regio Gooi en Vechtstreek: Scharlaken Koord, Belle hulpverlening en Pretty Woman. Bij Scharlaken Koord hebben zich zeven sekswerkers specifiek aangemeld door Corona. Daarnaast waren er diverse sekswerkers die kortdurende hulp ontvingen voor het aanvragen van een uitkering en er liepen/lopen trajecten die geen relatie hebben met corona. Belle begeleid momenteel een aantal cliënten die in regio Utrecht wonen, maar in de regio Gooi en Vechtstreek werken. Vaak wonen sekswerkers in een andere regio dan de regio waar ze werken. Over het algemeen is te zien dat vrouwen/mannen het liefst in hun woonplaats hulp ontvangen.

2. **Hoeveel mensen hebben in Coronatijd gebruik gemaakt van een uitstapprogramma? Is daar ook in onze regio sprake van een stijging?**
   Het is in onze regio moeilijk om te zeggen of er sprake is van een stijging, omdat er pas sinds eind 2019 formeel een uitstapprogramma is in de regio Gooi en Vechtstreek. Daarvoor was het mogelijk om in aangrenzende regio's gebruik te maken van uitstapprogramma's. In regio's waar al langer uitstapprogramma's bestaan liet 2020 wel een forse toename zien in het aantal hulpvragen: tot een verdubbeling of zelfs verdrievoudiging. De stijging in hulpvragen is ook in Utrecht zichtbaar, maar dit is breder dan de uitstapprogramma's. Daarnaast is er ook een toename te zien in het aantal advertenties van sekswerkers. Een verklaring hiervoor is dat sekswerkers niet meer terecht kunnen in de vergunde seksbranche en daardoor meer vanuit huis werken of escortdiensten aanbieden.

3. **Hoe is de financiële situatie van de mensen die willen uitstappen? Hebben zij de mogelijkheid van een uitkering?**
   Er is bekend dat veel sekswerkers teleurgesteld zijn in de kwetsbaarheid van hun positie. De financiële situatie van sekswerkers is slecht. Schulden is een van de meest voorkomende problemen bij sekswerkers met een hulpvraag of die willen uitstappen. Andere problemen die spelen zijn huisvestingsproblemen, taalproblemen, afstand tot de arbeidsmarkt en psychosociale problemen. Bij vrouwen en mannen die een beroep doen op een uitstapprogramma is in zo'n 80% van de situaties sprake van twee tot wel negen problemen waarvoor zij hulp zoeken.

   Een deel van de sekswerkers heeft recht op een uitkering, maar een deel ook niet. Ze hadden voor corona een legitieme baan, maar hebben desondanks geen recht op WW of Tozo. Vooral sekswerkers die onder de opting-in regeling werken hebben hier last van. In 2020 betrof dit de helft van de deelnemers. Dit probleem geldt ook voor ongedocumenteerde en Europese sekswerkers. Andere sekswerkers die in de problemen komen zijn sekswerkers die een partner hebben met een tweede inkomen. Het inkomen van de sekswerkers is weggevallen waardoor zij nu afhankelijk zijn van één inkomen. Ze ontvangen geen extra uitkering, terwijl de lasten gebaseerd zijn op twee inkomens. Omdat de partner in sommige gevallen teveel verdient hebben ze ook geen recht op bijstand. Dit speelt bij meer beroepen. Het risico is dat sekswerkers in de illegaliteit verdwijnen of gedwongen moeten stoppen, bijvoorbeeld omdat ze in de financiële problemen koen. Ze zitten in een armoedeval. Ze kunnen de huur niet betalen, mogen niet werken en lopen het risico op boetes. Hierdoor komen ze in de armoede terecht, waardoor ze geen keuze hebben.

4. **Is er voldoende budget beschikbaar voor een eventuele toename van uitstapprogramma's?**
   De praktijk moet uitwijzen of het budget voldoende is voor alle trajecten, naast outreachend werk. Twee partijen geven specifiek aan dat het budget niet voldoende is. De overheid kort het DUUP-budget in 2022 terwijl het budget van 2021 al krap is. Naar schatting is 3/4 van de doelgroep van niet-Nederlandse afkomst. Deze groep beheerst de taal minder goed tot onvoldoende en is niet op de hoogte is van mogelijke voorzieningen. Dit kan leiden tot kwetsbaarheid en daarvoor is outreachend bekend maken van het beschikbare hulpaanbod van belang. Omdat dit pas relatief kort gebeurt in de regio, kan dit in de komende tijd nog leiden tot een toename van hulpvragen. De betrokken hulporganisaties hebben goed contact met elkaar en met gemeente Hilversum over voortgang en monitoring van het uitstapprogramma.
   Utrecht en Amersfoort hebben naast het DUUP-budget nog cofinanciering. Dit hebben wij momenteel nog niet in onze regio. Vanuit de DUUP-partijen wordt gepleit voor meer budget vanuit gemeenten om ook sekswerkers met algemene hulpvragen te kunnen helpen. Vaak begint het contact met een hulpvraag en niet de wens om uit te stappen. Het uitstappen volgt vaker naar langdurig contact wanneer het vertrouwen is opgebouwd.

5. **Welke mogelijkheden ziet u in het kader van het Hilversumse Covidplan voor mensen die wel willen uitstappen maar daarin belemmerd worden om financiële redenen?**
   Voor deelnemers van de uitstapprogramma's is vooral maatwerk en flexibiliteit van belang. Dit geldt ook voor meer algemene hulpvragen. Utrecht heeft voor de sluiting van de tippelzonde een speciale regeling opgesteld voor sekswerkers via een Citydeal.
   Veel sekswerkers hebben problemen met hun huisvesting, omdat ze de huur niet meer kunnen betalen. Ze komen niet in aanmerking voor een uitkering of Tozo. In plaats daarvan krijgen ze vanuit de gemeente een leefvergoeding. Deze leefvergoeding is beschikbaar voor een kleine groep sekswerkers. Belle hulpverlening onderbouwt welke sekswerkers deze leefvergoeding nodig hebben. Een andere vorm van ondersteuning is de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Deze regeling moet sekswerkers tegenmoet komen in de woonlasten. Wat blijft is dat Opting-inners niet volledig gecompenseerd worden. De gemeente kan met DUUP-partijen in gesprek gaan om via maatwerk een overbruggingsregeling te organiseren. Dit kan sekswerkers de gelegenheid bieden om (weer) duurzaam economisch zelfstandig te worden.